

PM

DATUM: 2009-03-03
AVDELNING: STA/INT
HANDLÄGGARE: Christina Nordh Berntsson
HANTERINGSKLASS:

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2009-319-STA

■ Mål och strategi för Riksbankens internationella arbete 2009

Riksbanken har ett omfattande internationellt samarbete. Detta sker i olika former: medverkan i arbetet i olika internationella organisationer, bilaterala kontakter med andra centralbanker, erbjudande av teknisk assistans, tal, konferenser i egen och andras regi etc.

Genom det internationella samarbetet kan Riksbanken påverka internationella beslut och policydiskussioner som inverkar på Riksbankens verksamhet. Det internationella samarbetet leder också till att Riksbanken bättre kan förstå konsekvenserna för svenskt vidkommande av internationella beslut och överenskommelser samt av utvecklingen i andra länder. Vidare kan Riksbanken lära av andra länders erfarenheter på områden som är av relevans för den egna verksamheten.

Direktionen fattar årligen beslut om mål för Riksbankens internationella arbete. Dessa formuleras för det första i termer av mål för sakfrågor som Riksbanken särskilt önskar påverka, lära sig mer om och/eller dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter om. Dessa frågor brukar inom Riksbanken kallas profilfrågor (avsnitt 1). För det andra formulerar direktionen mål för de organisationer som Riksbanken är delägare och/eller medlem i. Målen uttrycker vad Riksbanken anser att organisationerna ska åstadkomma och hur verksamheten i dem ska bedrivas (avsnitt 2). Som ytterligare vägledning i det internationella arbetet har direktionen också lagt fast grundläggande principer för Riksbankens internationella arbete (avsnitt 3) och en strategi för hur Riksbanken ska arbeta för att få så stort genomslag i det internationella arbetet som möjligt (avsnitt 4).

1. Mål för viktiga sakfrågor (profilfrågor)

a. Hantera den globala finanskrisen

- *Hantera de problem som uppkommer i det finansiella systemet på ett effektivt och stabilitetsbefrämjande sätt.*

b. Förebygga och förbättra hanteringen av internationella finansiella kriser

- *Arbeta för att harmonisera banksektorns regelverk och tillämpningen av dem avseende t.ex. tillsyn, kapitaltäckningsregler, riskhantering i banker, definitionen av eget kapital etc. i syfte att främja den finansiella stabiliteten.*

- *Driva på för att internationella organisationer, i synnerhet EU, ska utveckla gemensamma principer och procedurer i frågor av relevans för effektiv krishantering, t.ex. insättningsgarantier, principer för kostnadsfördelning, bedömning av bankers systemviktighet, relationen mellan tillsyn och krishantering etc.*
 - *Arbeta för att utvärdera och undersöka förutsättningarna för att upprätta permanenta arrangemang mellan centralbanker för likviditetstillförsel till det finansiella systemet, t.ex. att vidareutveckla de swap-system som kommit att etableras mellan olika centralbanker i denna kris, och arbeta för att harmonisera synen på säkerheter för att underlätta hanteringen av eventuellt kommande kriser.*
- c. Främja effektiviteten i det internationella finansiella systemet**
- *Arbeta för att regelverken ska vara ekonomiskt motiverade, stabila över tiden och inte ändras av konjunkturella skäl.*
 - *Bidra till en effektiv finansiell infrastruktur genom att arbeta för att minska de hinder mot finansiell integration som finns inom post-trading-verksamheten, harmonisera regelverken för värdepappersavveckling i EU, främja ett ändamålsenligt och effektivt internationellt övervakningssamarbete som täcker riskerna i gränsöverskridande system och tar hänsyn till beroendeförhållanden mellan marknader etc.*
- d. Effektivisera samarbetet i centralbankstekniska frågor**
- *Vid de "merits & costs"-utredningar som genomförs när det framförs krav på ny statistikproduktion inom ECBS, särskilt arbeta för att nyttan av ny statistik för penningpolitiken prövas noggrant, arbeta för att utnyttja uppgifter som samlats in för andra ändamål, t.ex. administrativa data, förenkla uppgiftslämnandet etc.*

2. Mål för internationella organisationer (ägar-/medlemsfrågor)

- a. IMF (Internationella valutafonden) ska vara ett effektivt och legitimt samarbetsorgan för frågor om internationell prisstabilitet och finansiell stabilitet.**
- *Arbeta för att förstärka IMF:s övervakning genom att förbättra instrumenten för att beakta externa effekter av ländernas ekonomiska politik, att bättre integrera analyserna av makroekonomisk utveckling och finansiell stabilitet samt att förstärka den regionala övervakningen, t.ex. via regionala FSAP:s.*
 - *Verka för att Sverige ska behålla sitt inflytande på IMF:s verksamhet vid "governance"-diskussioner inom och utanför IMF.*
 - *Arbeta för att IMF ska ha en stabil finansiering och tillräckliga resurser för att fylla sin roll på ett effektivt sätt.*
 - *Verka för att IMF ska ha ändamålsenliga och effektiva utlåningsfaciliteter.*
- b. ECBS (Europeiska centralbankssystemet) ska vara ett samlande forum för centralbankerna i EU för diskussioner och överenskommelser om frågor av gemensamt intresse.**

- *Bevaka att ECBS tolkar – och vid behov utvecklar – mandat och regler för sin verksamhet på ett sätt som inte försvårar ett eventuellt framtida svenskt deltagande i valutaunionen.*
- *Arbeta för att ECBS ska involvera centralbanker utanför Eurosystemet i behandlingen av ECBS-relaterade frågor som berör dem.*
- *Verka för att ECBS organiserar sitt samarbete på ett kostnadseffektivt sätt t.ex. kan videokonferenser användas i större utsträckning. Andra områden att särskilt bevaka effektiviteten inom är rapportering av nationell statistik och översättning.*
- c. **EU-samarbetet i Bryssel ska fokusera på frågor som är av vikt att hantera på EU-nivå och inte ägna tid åt frågor där det inte finns ett uppenbart mervärde av en gemensam EU-syn.**
 - *Arbeta för att centralbanksnära frågor (för närvarande främst ett antal frågor rörande finansiell övervakning och krishantering) drivs framåt.*
- d. **BIS-samarbetet (Bank for International Settlements) ska vara ett centralt och effektivt samarbetsorgan mellan centralbanker.**
 - *Arbeta för att G10-samarbetet inom BIS ska bestå som kärnan för det normskapande arbetet på det finansiella området.*
 - *Verka för att BIS finansiella verksamhet ska säkra en långsiktigt stabil resursbas för BIS utredningsarbete.*
- e. **OECD-samarbetet (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) – och främst WP3 (Working Party 3) – ska fokusera på centrala makroekonomiska skeenden i främst de stora deltagarländernas ekonomier.**
- f. **FSF (Financial Stability Forum) och G20 är inflytelserika grupperingar som Sverige inte är medlem i. Riksbanken ska eftersträva god information om – och om möjligt inflytande i – arbetet i dem.**

3. Grundläggande principer för det internationella arbetet

Riksbanken har sedan tidigare fyra grundläggande principer för ställningstagande och agerande i frågor som diskuteras och beslutas i internationella sammanhang. Dessa principer är:

- a. **Öppenhet och transparens:** Den svenska offentlighetsprincipen förstärker möjligheten till demokratisk kontroll av myndigheter, vilket är särskilt viktigt för självständiga myndigheter som Riksbanken. Den ökar också effektiviteten genom att bättre granskning generellt leder till bättre resultat. Vi förordar därför öppenhet och transparens även i det internationella arbetet och är i regel positiva till att offentliggöra rapporter, agendor, mötesprotokoll och statistik. Öppenhet och transparens, bl.a. vad gäller tankesamar och prognoser, bör vara grunden för samarbetet mellan centralbanker och kontakterna med allmänhet, massmedia och marknaden. Riksbanken förespråkar även klara internationella regler och mandat för aktörerna på den finansiella marknaden och för hanteringen av finansiella kriser. Givetvis måste gällande regler för konfidentialitet iakttas.
- b. **Marknadskonformitet:** Ekonomisk utveckling gynnas bäst av ett fritt utbyte av varor, tjänster och kapital. Ingrepp från myndigheters sida ska endast ske vid

marknadsmisslyckanden eller uppenbar risk för sådana. Vid myndighetsingrepp förespråkar Riksbanken lösningar som inte snedvrider marknaderna utan låter hushålls och företags egna val gälla i största möjliga utsträckning.

- c. **Kostnadseffektivitet:** Det internationella samarbetet ska vara effektivt och resurssnålt. Det gäller såväl mötesformer som lösningar på konkreta sakfrågor. Inrättandet av nya grupper och mötesfora ska bara stödjas om grupperna tydligt behövs. Statistikrapportering, översättning etc. ska ha en rimlig omfattning och möta ett konkret behov.
- d. **Likabehandling:** Som liten ekonomi är Sverige betjänt av tydliga regler för det internationella samarbetet, eftersom de förbättrar förutsättningarna för att små länder behandlas likvärdigt med stora. För att få gehör när likabehandlingsaspekten aktualiseras för svenskt vidkommande, är det viktigt att Riksbanken agerar konsekvent och värnar likabehandling generellt, dvs. även när det gäller andra länder än Sverige.

4. Strategi i det internationella arbetet

Riksbankens strategi för att få så stort genomslag i det internationella arbetet som möjligt är att:

- a. **vara selektiv:** Riksbanken är en liten centralbank och kan inte involvera sig i alla frågor som diskuteras i det internationella samarbetet eller i alla grupper. Det är viktigt att välja ut ett mindre antal frågor som Riksbanken vill väcka på internationell nivå och driva aktivt (s.k. profilfrågor). En förutsättning för att Riksbanken ska uppfattas som en intressant deltagare i det internationella samarbetet är dock att engagemang visas även i andra viktiga frågor som diskuteras där.
- b. **vara proaktiv:** Generellt är chansen att få gehör i en fråga större ju tidigare Riksbanken agerar. Riksbankens representanter bör därför alltid arbeta för att väcka och driva frågor som är viktiga för banken så tidigt som möjligt. Ofta har direktionsledamöterna bäst förutsättningar att ta initiativ till nya studier eller diskussioner. Uppdragen kanaliseras sedan vanligtvis till olika kommittéer och grupper på lägre nivå. Det är också väsentligt att tjänstemän som deltar i olika "specialistgrupper" är vaksamma på om en fråga som kommer upp har bäring på arbetet med någon av Riksbankens profilfrågor eller är i konflikt med några av Riksbankens grundläggande principer, så att vederbörande i så fall kan agera kraftfullt i ett tidigt skede.
- c. **bedriva ett aktivt lobbyingsarbete:** Det räcker inte med att driva en fråga aktivt vid mötena, utan det krävs också mycket arbete däremellan. Exempelvis måste stöd ofta sökas bilateralt inför möten (särskilt om Riksbanken tillhör en minoritet i sin position). Ett annat sätt att "lobba" är att skriva pm i frågan och cirkulera till berörda. Nära personliga kontakter med sekretariatsfunktioner för olika kommittéer/grupper och andra nyckelpersoner är också värdefulla. När det bedöms effektivt bör besök göras för att diskutera frågor som Riksbanken vill driva och få stöd för. Ett annat sätt att effektivt kunna påverka hur en fråga drivs är att erbjuda sig att leda ett projekt eller en arbetsgrupp rörande frågan.
- d. **samordna agerandet på ett effektivt sätt:** Många frågor diskuteras ofta i flera olika kommittéer och grupper. På såväl direktionsnivå som på lägre nivå finns kopplingar mellan frågor som hanteras i olika kommittéer och grupper. För att

Riksbanken ska kunna samordna agerandet effektivt krävs därför en god intern kommunikation, välfungerande beredningsprocesser och bra överblick över den "internationella spelplanen". En bra strategi för agerandet i olika frågor, såväl på mötena som däremellan, kan då utformas. Konkret handlar det om vem som driver vilken fråga var och med vilka argument. En god samordning krävs också för att säkerställa att Riksbanken agerar konsekvent i profilfrågor och andra viktiga frågor.

- e. **ha kontinuitet i bemanningen:** En grundregel för ett gott inflytande är att det är en och samma person som åker på kommitténs eller gruppens möten. Detta är särskilt viktigt i grupper med skiftande agenda och/eller på hög nivå. Vid byte av kommitté- eller gruppmedlem är det centralt att överlämnandet sker på ett sätt som innebär att så mycket kunskap som möjligt förs över till den nya medlemmen. Exempelvis skulle dubbelt deltagande vid ett par möten i samband med överlämnandet vara värdefullt om detta är möjligt.